

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobců: **a) M. V.** a **b) J. Š.**, oba zastoupení JUDr. Ivem Pavlů, advokátem se sídlem Prostějov, nám T. G. Masaryka 11, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, za účasti: **1) Z. P.**, **2) M. P.**, **3) Z. R.**, a **4) N. A.**, o žalobě proti rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru strategického rozvoje kraje, ze dne 20.6.2013, č.j. KUOK 45224/2013, a ze dne 1.7.2013, č.j. KUOK 58389/2013,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobci **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **j s o u p o v i n n i** společně a nerozdílně nahradit žalovanému náklady řízení ve výši 184 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce a) podanou žalobou brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.6.2013, č.j. KUOK 45224/2013, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno

rozhodnutí Stavebního úřadu Magistrátu města Prostějova (dále jen „stavební úřad“) ze dne 18.2.2013, č.j. PVMU 19059/2013 61.

Žalobce b) brojí žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1.7.2013, č.j. KUOK 58389/2013, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 18.2.2013, č.j. PVMU 19544/2013 61.

I. Podstata věcí

Dne 18.2.2013 stavební úřad vydal dvě rozhodnutí, jimiž podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), nařídil vlastníkům stavby (žalobci a/ a žalobci b/) odstranit stavbu „Přístřešek pro osobní automobil“ na pozemcích p. č. 3222/18 a 3222/9 v k.ú. Prostějov (v případě prvního rozhodnutí) a na pozemcích p.č. 3222/17 a 3222/9 v k.ú. Prostějov (v případě druhého rozhodnutí). Tato rozhodnutí stavební úřad odůvodnil tak, že předmětná stavba byla provedena v rozporu s vydaným územním souhlasem a souhlasem s provedením ohlášené stavby (výrobek plnicí funkce stavby) ze dne 28.11.2012, sp. zn. SÚ/2811/2012-Bou (u vlastníka stavby žalobce a/) a sp. zn. SÚ/2810/2012-Bou (u vlastníka stavby žalobce b/), neboť předmětná stavba byla umístěna na části pozemku p.č. 3222/9 v k.ú. Prostějov bez smluvního souhlasu nadpoloviční většiny ostatních spolumajitelů tohoto pozemku. Dále byla stavba podle názoru stavebního úřadu umístěna v rozporu s § 23 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 501/2006 Sb.“), neboť střecha stavby přesahuje na sousední pozemek p.č. 3222/9 v k.ú. Prostějov. Stavba byla dle stavebního úřadu rovněž v rozporu s § 6 odst. 4 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (dále jen „vyhláška č. 268/2009 Sb.“), neboť neměla zajištěno svedení a odvod srážkových vod.

Proti výše uvedeným rozhodnutím žalobci podali odvolání, v nichž uplatňovali totožné námítky. Zejména nesouhlasili s odstraněním celé stavby. Dále namítali, že požadavek na zajištění svedení a odvod srážkových vod nebyl explicitně uveden v souhlasu s umístěním a provedením ohlášené stavby. Tyto námítky žalovaný shledal nedůvodnými a podaná odvolání zamítl.

Tyto závěry nyní žalobci napadají společně podanou žalobou.

II. Shrnutí žaloby

Žalobci shodně namítají, že všechny potřebné úpravy přístřešku pro automobil provedli a tyto skutečnosti oznámili dopisem ze dne 24.1.2013. Dále zdůrazňují, že přístřešek je stále ve fázi rozestavěnosti a nelze jej tak v souhrnu hodnotit. Žalobci poukazují též na to, že požadavek na osazení klempířských prvků, zejména svodů dešťové vody, v rozhodnutí o souhlasu s umístěním a provedením stavby nebyl obsažen. Z dokumentace, jež byla v řízení předložena a následně i akceptována stavebním úřadem, podle žalobců nevyplývala potřeba osazení přístřešku těmito klempířskými prvky.

Žalobci dále namítají, že správní řízení bylo nezákonné, neboť správní orgány nesprávně hmotněprávně posoudily charakter stavby. Žalobci v této souvislosti namítají, že „přístřešek“ nelze považovat za hotový výrobek, neboť se jedná o výrobek, který lze přiměřeným způsobem opravovat a upravovat. Žalobci v podané žalobě argumentují tak, že pokud by zkrácení přístřešku mělo být provedeno asi o 60 cm, což je cca 10 až 12 % celkové délky, nejde o tak zásadní změnu, která by zasáhla jeho základní funkci. Žalobci v této souvislosti poukazují na skutečnost, že z hlediska konstrukčního řešení „stability a tuhosti“ by toto zkrácení naopak stavbě pomohlo. Pokud jde o argument ze strany stavebního úřadu ohledně nemožnosti uplatnění práv za vady, tu žalobci namítají, že stavebnímu úřadu nepřísluší chránit jejich práva i proti jejich vůli.

Žalobci dále namítají, že stavební úřad postupoval „šikanózně a zbytečně tvrdě“. Žalobci v této souvislosti uvádí, že byli připraveni úpravy přístřešku provést, jak chtěl stavební úřad, avšak stavební úřad k tomu žalobce nevyzval. Žalobci byli připraveni i k odvezení výrobku zpět „do výroby“ k jeho úpravě. Žalobci rovněž namítají, že stavební úřad vycházel z nezákonně provedených kontrolních prohlídek. Vzhledem ke všemu uvedenému navrhuje napadená rozhodnutí zrušit.

V podané replice žalobci reagovali na vyjádření žalovaného a na svých závěrech setrvali po celou dobu řízení.

Žalobci se rovněž vyjádřili k podání první osoby zúčastněné na řízení, k němuž zaujali nesouhlasné stanovisko.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný nesouhlasí s námitkami, jež uplatňují žalobci v podané žalobě. Ve svém vyjádření setrvává na argumentaci obsažené v napadených rozhodnutích a navrhuje soudu, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl. I on na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

Ve věci se vyjádřila také první osoba zúčastněná na řízení, která poukázala na některé skutečnosti týkající se stavby přístřešku. Soud obdržel rovněž společné vyjádření všech osob zúčastněných na řízení, v němž podrobně popsaly skutečnosti související se vznikem stavby přístřešku, a požadovaly, aby byla stavba odstraněna.

V. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., dále jen „s.ř.s.“) osobami k tomu oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.). Rozsah přezkumu soudu byl ve vztahu k napadeným rozhodnutím žalovaného zásadně vymezen v žalobě uplatněnými žalobními body (§ 75 odst. 2 věty první s.ř.s.).

Žalobci v podané žalobě napadají dvě rozhodnutí, která jsou však po právní i skutkové stránce shodná. Ostatně i žalobní argumentace je zcela totožná, a proto soud posuzoval zákonnost obou rozhodnutí společně.

Klíčovou námitku žalobců, že správní orgány nesprávně hmotněprávně posoudily stavbu jako výrobek sloužící účelu stavby, soud důvodnou neshledal. Sporným v dané věci bylo, zda se jedná o hotový výrobek, který nemůže být stavebníkem dále upravován, či o výrobek, který takovou úpravu umožňuje.

V předmětné věci je třeba zdůraznit, že stěžejním argumentem stavebního úřadu pro odstranění celé stavby byla skutečnost, že stavba (přístřešek) je výrobkem plnicím funkci stavby, který měl být podle technické zprávy vyroben v dílně a převezen na autě jako polotovár a na místě samém smontován.

Zdejší soud tu dává stavebnímu úřadu plně za pravdu. Nelze popřít, že výrobek plnicí funkci stavby je po novelizaci stavebního zákona zákonem č. 350/2012 Sb. považován za plnohodnotnou stavbu (viz § 2 odst. 3 stavebního zákona). Jeho existence a užívání je tedy s klasickou stavbou shodné. Nelze však odhlédnout od jistých specialit, které právě výrobek plnicí funkci stavby vykazuje. Takovou okolností je například právě stránka technická. Technická odlišnost klasické stavby a výrobku plnicího funkci stavby se pak může projevit v částečně odlišném postupu, jak je s touto „stavbou“ nakládáno (např. právě v omezené možnosti výrobek plnicí funkci stavby upravovat svépomocí). Tak jako tomu bylo v dané věci.

Ze správních spisů plyne, že konstrukce předmětné stavby neumožňovala reálné oddělení. Zejména z technických zpráv shodně vyplývá, že se jedná „o lehkou ocelovou konstrukci provedenou z ocelových L profilů opláštěnou pozinkovaným trapézovaným plechem profil 114. Celá konstrukce bude ukotvena v betonové nebo asfaltové ploše pomocí tekutých kotev. Jedná se o lehkou stavební konstrukci, která je zesílená ve střešní konstrukci.“ Na základě vydaného územního souhlasu a souhlasu s provedením ohlášené stavby měl být tento výrobek vyrobený v dílně a na místě stavby složen montážní činností. Kromě montáže žádné další stavební činnosti na místě samém prováděny být neměly. Vzhledem k uvedenému není možné, aby stavebník jakýmkoliv způsobem tuto stavbu upravoval či měnil na místě, kde byly umístěny, a to právě s ohledem na technický charakter výrobku plnicího funkci stavby. Soud souhlasí se žalovaným, že v případě neodborného zásahu do tohoto výrobku ze strany stavebníků, nemusí být splněny požadavky na funkci stavby ve smyslu § 156 stavebního zákona. Právě uvedené přitom nemá žádnou souvislost se zárukou ve smyslu občanského zákoníku, jak na ni odkazují žalobci.

Soud tak uzavírá, že v předmětných věcech je stavbou výrobek, jehož velikost nemůže být stavebníkem svévolně upravována. Případná úprava spočívající ve zkrácení výrobku, byť o 60 cm, vyžaduje odbornost osoby, která výrobek plnicí funkci stavby vyrobila. Soud se tedy zcela ztotožňuje s názorem stavebního úřadu i žalovaného, že bylo třeba nařídit odstranění celé stavby a nikoli pouze té její části, která je v rozporu s územním souhlasem, neboť na danou stavbu je třeba nahlížet jako na výrobek, jehož velikost může měnit toliko výrobce. Stavební úřad tedy nepochybil,

pokud nevyzval žalobce k odstranění pouze té části stavby, která je umístěna na cizím pozemku.

Pokud žalobci namítají, že se stavební úřad nijak nevyjádřil k jejich podáním z 3. 1. 2013 a 24. 1. 2013, nelze s nimi souhlasit. V těchto podáních žalobci slibovali odstranit stavbu z cizího pozemku do 31. 1. 2013 a rovněž vybudovat svod dešťové vody. K těmto podáním se stavební úřad vyjádřil v rozhodnutích o odstranění stavby a uvedl, proč postup navržený žalobci nepřipadá v daném řízení o odstranění stavby v úvahu. Soud se přitom se stavebním úřadem plně ztotožňuje. Na druhou stranu je třeba uvést, že ze správního spisu neplyne, že by žalobci svůj slib dodrželi (ostatně nic takového ani netvrdí). Zároveň je třeba poukázat na to, že žalobcům nic nebránilo požádat o dodatečné povolení stavby, o čemž byli stavebním úřadem vyrozuměni. Následně mohli stavbu demontovat, odvést a nechat upravit, tak aby splňovala požadovaný rozměr. Pokud v žalobě uváděli, že k tomu byli připraveni, nerozumí soud, proč tak neučinili.

Pokud žalobci uvádí, že přístřešek byl ve fázi rozestavěnosti, tato námitka není důvodná. Jak vyplynulo z technické zprávy, přístřešek měl být na místě toliko smontován. Fáze rozestavěnosti tedy připadá v úvahu toliko do doby smontování přístřešku, neboť z hlediska jeho rozměrů na něm žádné další úpravy stavebníkem činěny být neměly (a jak je uvedeno výše, ani nemohly). Z fotografií obsažených ve spisu přitom plyne, že přístřešek byl v době vydání rozhodnutí o odstranění stavby smontován.

Žalobci dále namítali, že osazení staveb klempířskými prvky jim nebylo uloženo stavebním úřadem v územním souhlasu a souhlasu s provedením ohlášení stavby, a přesto je po nich tato povinnost nyní vyžadována. S touto námitkou soud souhlasí, neboť jak vyplynulo ze spisu, tento požadavek skutečně není v předmětných souhlasech uveden. Pokud by byla tato skutečnost jediným důvodem nařízení odstranění stavby, jistě by takové rozhodnutí nemohlo obstát. Zcela by totiž popíralo dobrou víru žalobců, že jejich stavba, která splňuje veškeré náležitosti uděleného souhlasu, je v souladu se zákonem. Stavební úřad by nejprve měl žalobce vyzvat k zajištění svedení a odvodu srážkových vod ze stavby a stanovit jim k tomu přiměřenou lhůtu. Teprve v případě, že by tak žalobci neučinili, mohl by zahájit řízení o odstranění stavby. V daném případě však tato skutečnost (tj. že stavba nebyla vybavena svody srážkových vod) byla až třetím důvodem pro odstranění stavby, přičemž již důvod první (umístění stavby na cizím pozemku) je zcela dostatečným důvodem pro její odstranění. Uvedené pochybení stavebního úřadu, který odsouhlasil umístění stavby bez zajištění svedení a odvodu srážkových vod a k odstranění tohoto nedostatku žalobce nevyzval, tedy nemá žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Jinak řečeno, stavba by musela být odstraněna i v případě, že by svody srážkových vod měla vyřešeny.

Soud pouze dodává, že závěr stavebního úřadu o nezbytnosti zajištění svedení a odvodu srážkových vod u dané stavby je souladný se zákonem. Ustanovení § 6 odst. 4 vyhlášky č. 268/2009 Sb. totiž jednoznačně stanoví, že stavby, z nichž odtékají povrchové vody, vzniklé dopadem atmosférických srážek (dále jen „srážkové vody“),

musí mít zajištěno jejich odvádění, pokud nejsou srážkové vody zadržovány pro další využití. Znečištění těchto vod závadnými látkami nebo jejich nadměrné množství se řeší vhodnými technickými opatřeními. Odvádění srážkových vod se zajišťuje přednostně zasakováním. Není-li možné zasakování, zajišťuje se jejich odvádění do povrchových vod; pokud nelze srážkové vody odvádět samostatně, odvádí se jednotnou kanalizací.

Žalobci dále namítali, že kontrolní prohlídky proběhly bez jejich účasti. Institut kontrolní prohlídky je upraven v § 133 stavebního zákona, podle jehož odst. 1 stavební úřad provádí kontrolní prohlídku rozestavěné stavby ve fázi uvedené v podmínkách stavebního povolení, v plánu kontrolních prohlídek stavby, před vydáním kolaudačního souhlasu a v případech, kdy má být nařízeno neodkladné odstranění stavby, nutné zabezpečovací práce, nezbytné úpravy nebo vyklizení stavby; může provést kontrolní prohlídku též u nařízených udržovacích prací, u odstraňované stavby a v jiných případech, kdy je to pro plnění úkolů stavebního řádu potřebné. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 114/2011-69, www.nssoud.cz, kontrolní prohlídka je prostředkem stavebního úřadu k provádění dozoru za účelem veřejnoprávní kontroly stavební činnosti. Kontrolní prohlídka umožňuje stavebnímu úřadu vytvořit si úsudek o stavu kontrolované stavby, o povaze probíhajících prací a následně přijmout opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Kontrolní prohlídka nepředstavuje prostor pro odbornou diskuzi či rozporování poznatků stavebního úřadu, nýbrž je nástrojem ke zjištění a zaznamenání skutkového stavu.

Podle § 133 odst. 4 stavebního zákona jsou na výzvu stavebního úřadu podle povahy věci povinni zúčastnit se kontrolní prohlídky vedle stavebníka též projektant nebo hlavní projektant, stavbyvedoucí a osoba vykonávající stavební dozor. Ke kontrolní prohlídce stavební úřad podle potřeby přizve též dotčené orgány, autorizovaného inspektora nebo koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi.

Z uvedeného plyne, že skutečnost, že bude vykonána kontrolní prohlídka, oznamuje stavební úřad dotčeným osobám prostřednictvím výzvy k účasti na jejím provedení. Je to přitom stavební úřad, kdo určí, zda je na prohlídce účast stavebníka (či jiných osob) nezbytná. Tyto osoby, pokud jsou stavebním úřadem vyzvány, jsou povinny se kontrolní prohlídky zúčastnit. V případě dokončené stavby je povinnost umožnit kontrolní prohlídku a také se jí zúčastnit stanovena vlastníkovu stavby v § 154 odst. 1 písm. c) stavebního zákona. Vždy však v situaci, kdy je vlastník stavby k účasti na kontrolní prohlídce vyzván stavebním úřadem. Je tedy na stavebním úřadu, aby posoudil, zda bude na kontrolní prohlídce třeba součinnosti stavebníka či nikoli. Jistě bude vhodnější, aby se kontrolních prohlídek stavebník (vlastník stavby) účastnil, na druhou stranu samotná skutečnost, že stavební úřad stavebníka (vlastníka stavby) ke kontrolní prohlídce nepřizve, neznamená, že stavební úřad postupuje nezákonně. Lze si totiž také představit situace, kdy by účast stavebníka na kontrolní prohlídce mohla účel této prohlídky zmařit (např. jsou-li kontrolovány některé probíhající práce). Vždy je však třeba, aby účastníci řízení (stavebníci) měli možnost se se zjištěními učiněnými

při kontrolních prohlídkách seznámit a vyjádřit se k nim (samozřejmě za situace, že z nich bude stavební úřad v rozhodnutí vycházet).

V daném případě tedy stavební úřad stavebníky ke kontrolní prohlídce nepřizval. Ti tak nemohli přímo při prohlídce bezprostředně reagovat na úkony při ní činěné. Ke skutečnostem, které stavební úřad při prohlídce zjistil, se však vyjádřit mohli, neboť byli řádně vyzváni k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. V daném případě proběhly kontrolní prohlídky dne 22. 1. 2013 a 15. 2. 2013. Jak vyplynulo z protokolů o těchto prohlídkách, bylo na nich zjištěno, že předmětné stavby jsou částečně umístěny (400 mm) na společném pozemku p.č. 3222/9 k.ú. Prostějov a také to, že stavby nemají zajištěno svedení srážkových vod a „přesah střechy přesahuje na sousední pozemek p.č. 3222/9“. Záznamy v obou protokolech jsou totožné. Byť si soud povšiml, že jedna z kontrolních prohlídek proběhla až po uplynutí lhůty k seznámení se s podklady pro rozhodnutí (výzva k seznámení se s podklady a k vyjádření byla oběma žalobcům doručena dne 25. 1. 2013) a žalobci se tak objektivně nemohli seznámit s tím, že proběhla ještě druhá prohlídka, nemá tato skutečnost žádný vliv na zákonnost napadených rozhodnutí. Na druhé prohlídce totiž stavební úřad učinil totožné zjištění, jako na prohlídce první. S tímto zjištěním se oba žalobci mohli v rámci seznámení s podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k němu. S ohledem na úkony při prohlídce učiněné a na skutečnosti zjištěné považuje soud za zcela dostatečné, pokud se žalobci s těmito závěry mohli seznámit až v rámci seznámení s podklady rozhodnutí.

Ani tato námitka tedy není důvodná.

VI. Závěr

V žádném z uplatněných žalobních bodů soud neshledal žalobu důvodnou. Nad rámec těchto bodů nezjistil ani jakoukoli vadu, která by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí.

Soud tedy žalobu jako nedůvodnou dle 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VII. Náklady řízení

Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci ve věci úspěšní nebyli, proto jim nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. To náleží procesně úspěšnému – žalovanému, kterému vznikly náklady s cestou na jednání soudu autobusem z Olomouce do Brna a zpět ve výši 184 Kč. Vzhledem k tomu bylo žalobcům uloženo, aby tuto částku žalovanému společně a nerozdílně zaplatili. K tomu jim byla stanovena přiměřená lhůta.

Osobám zúčastněným na řízení nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s jejímž plněním by jim náklady mohly vzniknout. Proto zdejší soud podle § 60 odst. 5 s.ř.s. rozhodl o tom, že tyto osoby nemají právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. 11. 2014

David Raus
předseda senátu